

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 22 LUTEGO.

№ 16

ROK 1851.

UPRAWA BURAKÓW

w kraju pruskim, w okolicach Magdeburga, opisana w styczniu 1851.
(Ciąg dalszy).

§ 9. *Płodzmian czyli kolój płodów.* Kolój płodów w okolicy Magdeburga, jak się nawet inaczej spodziewać nie można, bardzo jest różną, odpowiednią do miejscowości. W ogólności, różnica ta gruntuje się na względzie, czyli uprawa buraków i fabrykacja cukru tak jest połączoną, że pierwsza tylko wpływając staje się częścią na drugą i z tą łącznie, z stanowiska czysto fabrycznego, uważa się, lub czy fabrykacja cukru z stanowiska czysto ekonomicznego, uważana tylko za środek do przerobienia ziemiołódów służy, przez co nie tylko na największą o ile być może produkcją buraków, wyłącznie lecz zarazem na podniesienie rolnictwa w ogólności wpływa.

Co do tak nazwanych gospodarstw fabrycznych, w najbliższych okolicach Magdeburga dosyć licznie zaprowadzonych, wymieniono za wyjątek, że pewna osoba przez lat 17, w jednym i tym samym polu ciągle buraki uprawiała, bez nadwężenia obfitości i rodzaju sprzętu. Prócz tego, znajdują się tam grunta na 2 i 3 pola podzielone tak, że albo w pierwszym roku jęczmień a w drugim buraki zasiewają się, albo, po jęczmieniu przez lat 2 i 3 buraki następują. Taka zmiana bywa tam zadowalającą. Tam zaś, gdzie buraki nie wyłącznie, lecz z kolei ziemiołódów uprawiają, podał jeden znany gospodarz za zasadę, żeby pod buraki więcej brać jak jedną czwartą część całej przestrzeni. Thaer był tego zdania, że przy szczególnie pomysłnych okolicznościach, — tak jak np. u Koppego, gdzie na przestrzeni gruntu, 2200 morgów magdeburgskich obejmującej, 750 morgów pod buraki używa się, — 1/4 część całej przestrzeni na to obrócić można; częścię zaś wypadaloby na daleko mniejszą ograniczać się przestrzeń, a zatem za zasadę 1/6 do 1/3 części przestrzeni przyjąć. Pan Rimpau uważał następną kolój ziemiołódów za najkorzystniejszą, tam gdzie się ją zaprowadzić da:

1. Ozimina.
 2. Buraki.
 3. Jarzyna.
 4. Płody ugorowe (kartofle, groch, len, mieszaninę i wykę, kukurydżę, rzepak letni, i rośliny okopowe).
- Lecz przeciwko temu przemawia, że buraki po pszenicy, dla wyczerpanych soli, (kali), nie są równie dobroci z temi, co po jęczmieniu następują; jest to doświadczenie przez wielu obecnych uprawiających buraków przyznane i dla tego rzadko kiedy uprawiają tam buraki po pszenicy. P. Rimpau nadmieniał zarazem, że przy rozległej uprawie buraków (800 morgów magd. buraków na 3000, m. magd. przestrzeni), w początku zaledwie 100 cent. z morga zbierał, a po dodaniu siana (z przykupna) 15 Ct. na każdy obsiany morg burakami, teraz 130 Ct. buraków zbiera, które mu 28 Ct. odpadków od prassowania, w wartości 14 Ct. siana wyrównujących wydają, a zatem wartość poprzedniego znacznego przykupna siana prawie zupełnie pokrywają. Na potwierdzenie tego oświadczył jeden członek, że odpadki buraków z 2 morgów zebranych

tak ocenia, jak dochód z jednego morga roślinami pastewnymi zasianego.

W całej prowincji używana kolój płodów jest następująca:

1. Koniczyna.
2. Ozimina.
3. Rośliny okopowe (buraki, kartofle).
4. Jarzyna.

W razie bezpośredniego następstwa dwóch gatunków roślin okopowych po sobie, dla zyskania, przy znacznej uprawie tychże, dla innych więcej rozmaitości, w szczegółowych wypadkach uprawiają się po mierzwiowych kartoflach buraki z najlepszym skutkiem. Wielu uprawia buraki w ugorze, opuszczając wymagające poprzedzającego ugoru ziemiołody, jak np. rzepak, pszenicę i t. d. albo znacznie wysiew ich ograniczają.

W czasie zwiżdania wielu znacznym hodowaniem buraków zajmujących się gospodarstw, przekonać się mogłem, że żaden gospodarz nie trzyma się podanej tu kolei ziemiołódów tak ściśle, żeby sobie nie miał pozwolić pewnych odstąpić. Sam nawet zasługujący na wiarę p. Rimpau, oświadczył mi, wskazując na pole rzepakiem obsiane; »Tu tej powinny być buraki; gdy przecież grunt nie jest zupełnie do tego odpowiedni, więc przeznaczyłem dla nich miejsce w innym łanie.« Otrzymanie dostatecznej ilości buraków służy tam za zasadę; i dla tego sądzą, że również nasi gospodarze wymienionych prawideł tak ściśle trzymać się nie mają potrzeby, co przy zmianie płodów (rotacji) z znajomością rzeczy wykonanej, nie czyni tak wielkich trudności, skoro tylko planu głównego nie spuszcza zupełnie z uwagi, ponieważ takowy w następnym roku zawsze do właściwej kolei przywróconym być może.

§ 10. *Wysiew i uprawa buraków.* Pomysłność fabrykacji cukru zawisła istotnie od takiego gatunku buraków, które najwyższy procent cukru dostarczają. W czasie odbytych przy rozprawie dysput, dwa tylko gatunki nasienia uznane zostały za najlepsze, to jest *kwedling-burskie i szląskie*. Kilka przytomnych osób przyznało pierwszemu gatunkowi bezwarunkowe pierwszeństwo, szczególnie w świeżej mierzwie; przeciwnie, inni znawcy twierdzili, że nasienie szląskie, w gruncie dobrym i klimacie ciepłym; kwedlingburskie zaś, wcześniej dojrzewające, tam ma być użyte, gdzie obydwie te przymioty mniej są pomysłne, ponieważ buraki kwedlingburskie nie są tak delikatne, i nawet w uprawie nie wymagają tyle ostrożności, co szląskie. Większa część fabryk Magdeburgskich, które same żadnego nie produkują nasienia, ponieważ grunt u nich jest za drogi, nabywają je na potrzebę swoją z Kwedlingburga i okolic, bo uważają tameczne nasienie za zupełnie dobre. Co do obejścia się z gruntem w jesieni przed zasiewem, jak wyżej nadmieniono uprawianym, p. Weihe, radca ekonomiczny, właściciel fabryk i znany a pełen zdolności uprawiający buraków, objawił co następuje: Skoro tylko na wiosnę ziemia tak dalece wyschnie, że się rozsypuje, pole powleka się najprzód bronami ręcznymi, potem oczyszcza się grabiami, waleuje lekkimi walcami, które ludzie ciągną, liniują się krzyżowo znacznikiem, w 15 calowej odległości, i obsiewa się

10 funtami wagi berlińskiej na móg magdeburgski (około 24 funtów wagi, czyli około 10 garncy miary polskiej na móg polski) nasienia, tak, żeby ziarna na oznaczony krzyż padały i do 2 cali ziemią okryte zostały.

Gdyby zaś ziemia przez powietrze na powierzchni nadto stwardniała, wypada ją szerokimi motykami rozkopać, potem dopiero bronowanie i grabienie przedsięwziąć. Grabie winny mieć żelazne ręce, dla oczyszczenia ile być może najlepiej gruntu. Brony i walec ręczne powinny wprawdzie sprawić najlepszy skutek, tak przecież winny być urządzone, żeby 2 ludzi wygodnie za sobą ciągnąć je mogło.

Żeby znacznika są ruchome, tak żeby wedle upodobania odległość rzędów oznaczać można; przy większej szerokości pól potrzebnym jest odświeżenie wyciągnięciem sznurem prostych linii, które przy większych przestrzeniach w pewnym czasie za zwyczaj nikną.

Nasienie prędzej nie powinno być sadzone w ziemię, aż ta ogrzeje się; dla tego też w okolicy gór Harcu nigdy przed 10 kwietnia siew nie rozpoczyna się; w terytorium Magdeburga zaś trochę wcześniej. Gdyby zaś zanosiło się na suszę, albo też ziemia w ogólności bardzo suchej było natury, w takim razie namoczenie nasienia staje się bardzo korzystnym. Jednakże moim zdaniem, moczenie w takim razie nasienia, często jest niebezpieczne.—Do sadzenia ziarn istnieją dwa gatunki narzędzi, podobne albo małym kielniom mularskim, albo małym motykom, z bardzo krótkimi trzonkami. Za ich pomocą robią się w punktach krzyżowych linii oznaczonych, dołki na 1½ cala do 2 cali głębokości, w które ziarnka nasienne wpuszczają a potem ziemią przykrywają.

P. Weihe, radea ekonomiczny, oświadcza dalej: Nie jednemu wymieniona wyżej ilość nasienia, 10 funt. berlińskich na móg magdeburgski, zdawać się będzie za wysoką; lecz to jest zasadą doświadczoną, usprawiedliwioną, i wszyscy uprawiający buraki w Magdeburgskim jednoznacznie przyznają, że

- 1) rośliny w znaczne kiście skupione rosną przy rozwinięciu żywiej;
- 2) nie podpadają tak łatwo zniszczeniu przez owady, jak rośliny rzadko rosnące; zawiązanie się poczwerek prędzej następuje nim liszki zjeść zdołają całą roślinę.
- 3) w kiściach rośliny zdolniejsze i mocniejsze są do przebiccia skorupy ziemi, jeżeli się jaka uformowała;
- 4) wszelkie młode flance w znacznych kiściach większą mają ochronę od mrozu. Doświadczenie przekonało, że w czasie wielkiego mrozu, którym pola burakowe dotknięte zostały, środkowe flance w większych kiściach utrzymały się, chociaż zewnętrzne zmarzły.

Osm do dziesięciu ziarn nasennych w każdy dołek, było najmniejszą zasadą przy prowadzonych w tym przedmiocie debatach, a p. Beuchel, właściciel fabryki w Magdeburgu, nigdy mniej nie przepisywał, jak 10 do 14 ziarn w jeden dołek, szczególnie przy wczesnych zasiewach, które utrzymanie się tylko znacznemu wysiewowi zawdzięczają; i kiedy się obrodzą, zawsze o 1/3 część korzystniej wypadają, jak zasiewy opóźnione. P. Siemens, professor w Hohenheimie, podał, że potrzeba nasienia na móg wirtemburski od 12 do 15 funt.

Wielu mieszkańców magdeburgskich oznaczyło, że potrzeba nasienia od 12 do 14 funt. berlińskich na móg magdeburgski, co się równa około 10-u garncy na móg polski.

Jakże wielka jest różnica pomiędzy naszą i magdeburgską uprawą! U nas uważano 3 do 5 garncy na móg za obfity siew, 2 garce za dostateczny, a tam wysiewa się 10 do 11 garncy!

Nie podobna mi ukończyć tego paragrafu bez wymienienia jeszcze jednej, zupełnie dotąd nie znanej manipulacji, przy sadzeniu nasienia burakowego. Mówię tu o siewie za pomocą łańcucha, który czytelnikom z dawniejszego artykułu, z korzystnej bardzo strony jest znany. Na wyrównanym polu idzie dwóch robotników, z rozciągniętym zwyčajnym żelaznym łańcuchem pomiarowym, na dwóch tykach niesionym.

Po wyprężeniu łańcucha idący za nim robotnicy, pod każdą obrączką szczegółowe stopy długości oznaczającą, za pomocą ma-

łej kielni, albo motyki, jak wyżej powiedziano, robią dołki, kładą w nie nasienie i przykrywają ziemią. Każdy robotnik zajmuje dwa rzędy do wkładania nasienia. Tyki opatrzone są blisko ziemi zakrzywionymi hakami, 15 cali długimi i przez zapuszczenie w ziemię miejsce do następnego rzędu oznaczającymi. Sadzone za pomocą łańcucha buraki, zajmują w rzędach 12 cali, a jeden rząd od drugiego oddalony jest 15 cali, tak, że na morgu magdeburgskim około 20,000 a na polskim do 44,000 sztuk buraków się zmieści.—U p. Rimpau szukałem bezskutecznie próżnego miejsca na polu burakowem, wszędzie stały flance tak regularnie i dokładnie, jak gdyby tam były narysowane. P. Rimpau oświadczył, że to zawdzięcza znacznemu wysiewowi i starannemu postępowaniu. Gdyby u nas do tego doszli stopnia, żeby z mor. 45,000 sztuk buraków zbierać można, i gdyby każdy burak tylko pół funta ważył, tak jak każdy dobry korzeń pietruszki waży, mielibyśmy około 100 korcy z polskiego morga. Uważam to jednak w znacznym przecięciu a nie na szczegółowych morgach, z których w okolicy Magdeburga zbierają 200 do 300 korcy.

§ 11. *Uprawa i pielęgnowanie buraków.* Skoro tylko się pokazą chwasty, chociażby nawet jeszcze nie było widać flanców, nie trzeba ościagać się z okopywaniem; jednak to nastąpić winno z największą ostrożnością. Gdy przecież flance już tak wyrosły, że z łatwością mogą być ręką objęte, wypada je obrywać albo obrzywać tak, żeby tylko jedna a mianowicie najsilniejsza została flanca. Jeżeli czas bardzo jest suchy, obrzynanie nadkompletnych flanc burakowych nożyczkami czyli nożem, pomimo że jest kosztowniejszem, ma pierwszeństwo, ponieważ zostająca flanca mało się nadwiera.

Dopóki buraki są w polu, dopóty częste okopywanie czyli poruszanie gruntu polepsza gatunek i ilość buraków. Trzeba okopywać, chociażby żadnych nie było chwastów, ażeby tym sposobem ziemię poruszać i usposobić do wciągania wilgoci z powietrza, nabierania atmosferycznych osadów i wspierania rozkładu zwyziewów. Buraki wypadaloby przynajmniej cztery razy okopywać, a więcej razy nawet będzie z korzyścią.

Należy z wielką starannością uważać na to, ażeby przy obrzynaniu flanców i przy poruszaniu ziemi, listków z buraków nie uszkodzić, ponieważ to zatamowałoby wzrost pomyslny. Niemniej ważną jest rzeczą, żeby narzędzia nie tylko dobrze były stalone, lecz również zawsze ostre, gdyż wtedy daleko mniej potrzeba siły do odbycia skutecznej roboty. Dla tego też prowadzą za robotnikami na taczkach urządzone i do obracania przysposobione kamienie do ostrzenia. Przy 50 robotnikach, dwóch ludzi będzie miało zawsze zatrudnienie przy kamieniach szlifierskich.—W naszym położeniu potrzebnym byłoby, żeby sam gospodarz miał potrzebną ilość motyk ręcznych w zapasie, dla dania ich robotnikom, gdyż u nas spodziewać się można, ażeby ludzie sami w dobre narzędzia zaopatrzeni byli.

Z wyjaśnienia w ostatnich dwóch paragrafach udzielonego, widzieć się daje, że Magdeburgski uprawiacz buraków niedopuszcza przystępu byłby pociągowego z wiosny, na grunt uprawiony dobrze w poprzedzającej jesieni, i że do robót wiosennych i letnich zawsze używa tylko sił ludzkich; dalej, że tam buraki nie uprawiają się na grzbietach zagonów i redlin, lecz wyłącznie na równym gruncie.—Co do tej ostatniej okoliczności, stanowczem moim jest zdaniem, że w naszym położeniu, szczególnie z uwagi na niedostateczne usposobienie ludzi do obchodzenia się z roślinami okopowemi, jeszcze wyłącznie tak nazwaną uprawy grzbietowej (Kammbau) usunąć nie możemy. Owszem, tam gdzie buraki uprawiają się na gruncie na stopę głębokości nieporuszonym, wypada ten system, dla osiągnięcia głębszego pokładu ziemi dla buraków, z konieczności utrzymać. Uprawie grzbietowej winniśmy to, że na gruncie tylko 6 cali głęboki pokład uprawnej roli mającym, jeszcze z pewnością buraki hodować możemy, ponieważ przez składanie dwóch redlin, na których wierzchu, grzbiecie, nasienie sadzimy, dla buraków pokład roli od 9 do 12 cali przysposabiamy. Tam zaś, gdzie grunt nie konieczności uprawy grzbietowej wymaga, radziłbym takową powoli usunąć.

(Dokończenie nastąpi).

TABELLA JARMARKÓW.

(Ciąg dalszy).

GUBERNJA LUBELSKA.

Powiat Siedlecki.

Kossów, jarm. 4, we Wtorki, wszystkie podług now. kal., 1) po św. Józefie, czyli po dniu 7|19 marca, 2) po św. Zofii, czyli po d. 3|15 maja, 3) po Nawidz: N. P. Marji, czyli po dniu 20 czerwca (2 lipca) 4) po św. Aniołach Stróżach, czyli po dniu 20 września (2 października).

Liw, jarm. 4, we Czwartki podług now. kal., 1) przed Niedziłą Zapustną, 2) przed Niedziłą Kwietnią, 3) przed Zielonemi Świątkami, 4) przed Wszystkimi Świętymi, czyli przed dniem 20 października (1 listopada).

Miedzna, jarm. 3, we Wtorki, podług now. kal., 1) po Związowaniu N. P. Marji, 2) po św. Stanisławie, czyli po dniu 26 kwiet. (8 maja), 3) przed św. Mikołajem, czyli przed d. 24 listopada (6 grudnia).

Mokobody, jarm. 1, we Srodę, po św. Jadwidze podług n. kal., czyli po 3|15 października.

Mordy, jarmarków 5, we Czwartki, podług now. kal., 1) po św. Higinie, czyli po dniu 30 grudnia (11 stycznia), 2) po św. Kazimierz, czyli po dniu 20 lutego (4 marca), 3) przed św. Szymonem i Judą, czyli przed dniem 16|28 października, 4) przed św. Katarzyną, czyli przed dniem 13|25 listopada, 5) po św. Łucji, czyli po dniu 1|13 grudnia.

Siedlce, jarm. 6, we Wtorki, wszystkie podług now. kal. 1) po 3ch Królach, czyli po dniu 25 grudnia (6 stycznia), 2) po Oczysz. N. P. Marji, czyli po dniu 21 stycznia (2 lutego), 3) po Niedzieli Srodopostnej, 4) po św. Annie, czyli po dniu 14|26 lipca, 5) po św. Mateuszu, czyli po dniu 9|21 września, 6) po św. Marcynie, czyli po dniu 30 paźdz. (11 listopada).

Sokolów, jarm. 6 we Czwartki, wszystkie podług now. kal., 1) po 3ch Królach, czyli po dniu 25 grudnia (6 stycznia), 2) w Wielki Czwartek, 3) we Czwartek po Bożem Ciele, 4) po św. Rochu, czyli po dniu 4|16 sierpnia, 5) po św. Michale, czyli po dniu 17|29 września, 6) po św. Edwardzie, czyli po d. 1|13 października.

Sterdyń, jarm. 6, w Poniedz: podług nowego kalen. 1) po św. Agnieszce, czyli po dniu 9|21 stycznia, 2) po św. Albinie, czyli po d. 17 lutego (1 marca), 3) po św. Wicie, czyli po dniu 3|15 czerwca, 4) po św. Bartłomieju, czyli po dniu 12|24 sierpnia, 5) po św. Rafale, czyli po dniu 12|24 października, 6) po św. Łucji, czyli po dniu 1|13 grudnia.

Węgrów, jarmarków 6, we Wtorki, wszystkie podług n. kal., 1) po św. Agnieszce, czyli po dniu 9|21 stycznia, 2) po Niedzieli Srodopostnej, 3) przed św. Filipem i Jakóblem, czyli przed d. 19 kwietnia (1 maja) 4) po św. Piotrze i Pawle, czyli po dniu 17|29 czerwca, 5) przed św. Idzim, czyli przed d. 20 sierpnia (1 września), 6) po św. Katarzynie, czyli po dniu 13|25 listopada.

Powiat Bialski.

Biała, jarm. 2 we Wtorki, 1) po Zielonych Świątkach p. st. k. 2) po św. Annie, podług now. kal. czyli po d. 14|26 lipca.

Janów, jarm. 4, podług now. kal. 1) w Piątek po 3ch Królach czyli po d. 25 grudnia (6 stycznia), 2) we Wtorek po Niedzieli Kwietniej, 3) w Piątek po Bożem Ciele, 4) w Piątek po Wszystkich Świętych czyli po dniu 20 paźdz. (1 listopada).

Kodeń, jarm. 2, we Srody, oba podług star. kal., 1) po św. Trójcy, 2) po św. Michale, czyli po dniu 8|20 listopada.

Konstantynów, jarm. 4, w Poniedz: podług star. kal., 1) po Nowym Roku, czyli po dniu 1|13 stycznia, 2) w pierwszy Poniedz: miesiąca marca, 3) w pierwszy Poniedz: miesiąca października, 4) w pierwszy Poniedz: listopada.

Lomazy, jarm. 2 w Poniedz. obadwa podług st. k., 1) po św. Piotrze i Pawle, czyli po d. 29 czerwca (11 lipca), 2) po św. Kosmie i Damianie, czyli po dniu 1|13 listopada.

Łosice, jarm. 6, we Srody, po św. Agnieszce p. n. k. czyli po d. 2|21 stycznia, 2) po Niedzieli Kwietniej p. n. k., 3) po Przewodniej Niedzieli p. st. kal., 4) przed św. Janem p. n. kal., czyli przed d. 12|24 czerwca, 5) po Wniebowz: N. P. Marji p. st. k., czyli po dniu 15|27 sierpnia, 6) po św. Michale, p. n. k. czyli po d. 17|29 września.

Piszczac, jarm. 4, we Wtorki, podług n. k., 1) po 3ch Królach czyli po d. 25 grudnia (6 stycznia), i w pierwsze Wtorki miesiąca 2) kwietnia, 3) lipca, 4) października.

Sarnaki, jarm. 6 we Wtorki, podług n. k., 1) po św. Agnieszce, czyli po d. 9|21 stycznia, 2) po Niedzieli Srodopostnej, 3) po św. Wojciechu, czyli po dniu 11|23 kwietnia, 4) po św. Stanisławie, czyli po d. 26 kwietnia (8 maja), 5) po św. Michale, czyli po d. 17|29 września, 6) po św. Łukaszu, czyli po d. 6|18 października.

Terespol, jarm. 2 podług now. kal., 1) we Wtorek po Zielonych Świątkach, 2) w Piątek po św. Piotrze i Pawle, czyli po dniu 17|29 czerwca.

Powiat Łukowski.

Adamów, jarm. 6, w Poniedz., wszystkie podług n. k., 1) po św. Kazimierzu, czyli po dniu 20 lutego (4 marca), 2) przed św. Filipem i Jakóblem, czyli przed dniem 19 kwietnia (1 maja) 3) przed św. Janem Chrzc., czyli przed dniem 12|24 czerwca, 4) po św. Bartłomieju czyli po dniu 12|24 sierpnia, 5) po św. Jadwidze, czyli po dniu 3|15 października, 6) po św. Andrzeju, czyli po dniu 18|30 listopada.

Garwolin, jarm. 6 we Srody, wszystkie podług now. kal., 1) po św. Macieju, czyli po dniu 12|24 lutego, 2) po Przewodniej Niedzieli 3) po św. Małgorzacie, czyli po d. 1|13 lipca, 4) po św. Bartłomieju czyli po dniu 12|24 sierpnia, 5) po św. Katarzynie, czyli po d. 13|25 listopada, 6) przed św. Tomaszem Apost., czyli przed d. 9|21 grudnia.

Łaskarzew, jarm. 5, we Czwartki, wszystkie podług now. kal. 1) po 3ch Królach, czyli po dniu 25 grudnia (6 stycznia), 2) po Niedzieli Kwietniej, 3) po Zielonych Świątkach, 4) po św. Annie czyli po dniu 14|26 lipca, 5) po Podwyższeniu św. Krzyża, czyli po d. 2|14 września, 6) po Wszystkich Świętych, czyli po dniu 20 października (1 listopada).

Łuków, jarm. 5, podług now. kal. 1) we Wtorek po Niedzieli pierwszej wielkiego postu, 2) we Wtorek po Niedzieli Kwietniej, 3) we Wtorek trzeci po Niedzieli Przewodniej, 4) w Poniedz: drugi po Zielonych Świątkach, 5) w Poniedz: pierwszy po Narodz: N. P. Marji, czyli po dniu 27 sierpnia (5 września).

Maciejowice, jarm. 6 we Wtorki, podług nowego kal. 1) po Oczyszczeniu N. P. Marji, czyli po dniu 21 stycznia (2 lutego) 2) po św. Stanisławie, czyli po dniu 26 kwietnia (8 maja) 3) przed św. Janem Chrzc.: czyli przed d. 12|24 czerwca, 4) po Wniebowz: N. P. Marji, czyli po dniu 3|15 sierpnia, 5) po św. Michale, czyli po dniu 17|29 września, 6) po św. Katarzynie, czyli po d. 13|25 listopada.

Osieck, jarm. 6 we Srody, podług now. kal. 1) po 3ch Królach czyli po dniu 25 grudnia (6 stycznia), 2) po Niedzieli Srodopostnej, 3) po Zielonych Świątkach, 4) po N. P. Marji Skaplerznej, czyli po dniu 4|16 lipca, 5) przed św. Idzim, czyli przed d. 20 sierpnia (1 września), 6) po pierwszej Niedzieli Adwentu.

Parysów, jarm. 6 w Poniedz: podług now. kal. 1) po Nawróceniu św. Pawła, czyli po dniu 13|25 stycznia, 2) po Niedzieli Wstępnej, 3) po Niedzieli Białej, 4) w Poniedz: drugi po Zielonych Świątkach, 5) w Poniedz: po św. Magdalenie, czyli po dniu 10|22 lipca, 6) po Narodz: N. P. Marji, czyli po dniu 27 sierp. (8 września).

Stoczek, jarm. 6 podług now. kal. 1) w Poniedz. po 3ch Królach, czyli po dniu 25 grud. (6 stycznia), 2) w Poniedz: po Niedzieli Srodopostnej, 3) we Wtorek po św. Wojciechu, czyli po dniu 11|23 kwietnia, 4) w Poniedz: przed św. Janem Chrzcicielem, czyli przed d. 12|24 czerwca, 5) w Poniedz: po św. Mateuszu, czyli po dniu 9|21 września, 6) w Poniedz: po św. Karolu Beromeuszu, czyli po d. 23 października (4 listopada).

Żelechów, jarm. 6 podług now. kal. 1) we Czwartek po św. Macieju, czyli po dniu 2|14 lutego, 2) we Srodę po św. Stanisławie, czyli po d. 26 kwiet. (8 maja), we Czwartki, 3) po św. Marji Magdalenie, czyli po dniu 10|22 lipca, 4) po Wniebowz: N. P. Marji, czyli

po dniu 3[15] sierpnia, 5) po Narodz. N. P. Marji, czyli po dniu 27 sierpnia (8 września), 6) po św. Marcynie, czyli po d: 30 października (11 listopada).

Powiat Radzyński.

Kock, jarm. 6, we Wtorki podług n. kal., 1) po Oczyszcz. N. P. Marji, czyli po dniu 21 stycz. (2 lutego), 2) po s. Józefie, czyli po d: 7[19] marca, 3) po s. Wojciechu, czyli po dniu 11[23] kwiet. 4) po s. Franciszku Seraf. czyli po d: 22 września (4 paźdz.), 5) po s. Karolu Boromeuszu, czyli po dniu 23 października (4 listopada), 6) po św. Łucji, czyli po dniu 1[13] grudnia.

Lysobyki, jarm. 3, we Wtorki p. n. k. 1) po Zwiast. N. P. Marji, 2) po Narodz. N. P. Marji, czyli po d: 27 sierp. (8 września), 3) przed s. Barbarą, czyli po d: 22 list. (4 grudnia).

Mieźdzyszec, jarm. 4, 1) we Czw. po s. Walentym p. n. kal., czyli po dniu 2[14] lutego, 2) we Srodę po s. Wiktorze p. n. k., czyli po d. 9[21] maja, 3) we Czw. po s. Jakóbie Apost. p. n. k., czyli po dniu 13[25] lipca, 4) we Czw. przed św. Mikołajem p. st. k., czyli przed d: 6[18] grudnia.

Ostrów, jarm. 6 w Poniedz. podług n. k., 1) po s. Leonie Papięzu, czyli po d: 30 marca (11 kwiet.), 2) po Wniebowst. Pańskim 3) po s. Małgorzacie, czyli po d: 1[13] lipca, 4) przed św. Wawrzyńcem, czyli przed d: 29 lipca (10 sierpnia), 5) po s. Jadwidze, czyli po d. 3[15] paźdz. 6) po św. Felixie Walerjuszu, czyli po d. 8[20] list.

Parczew, jarm. 4 we Wtorki, p. n. k. 1) po s. Wojciechu, czyli po d: 11[23] kwiet., 2) przed s. Janem Chrzc. czyli przed d. 12[24] czerwca, 3) po s. Cezarjuszu, czyli po d. 15[27] sierp., 4) po s. Marcynie, czyli po d. 30 paźdz. (11 listopada).

Radzyń, jarm. 6, w Poniedz: 1) po 3 Królach, p. star. k. czyli po d. 6[18] stycz., 2) po Niedzieli Mięsopestnej p. st. k. 3) po Niedzieli Kwietniej p. st. k., 4) po s. Trójcy p. n. k., 5) przed s. Rozalją podług n. k., czyli przed d: 23 sierp. (4 września), 6) po Wszystkich Świętych p. n. k., czyli po d: 20 paźdz. (1 listopada).

Stawiatycze, jarm. 2 w Piątki, 1) po Wniebowst. Pańskim p. n. k., 2) po święcie Opieki N. P. Marji, p. star. k., czyli po d. 1[13] października.

Wisznice, jarm. 3 w Poniedz: wszystkie p. st. k., 1) przed św. Jerzym, czyli przed d. 23 kwiet. (5 maja), 2) po s. Janie Chrzc. czyli po dniu 24 czerwca (6 lipca) 3) po Wniebowz. N. P. Marji, czyli po dniu 15[27] sierpnia.

Włodawa, jarm. 4 we Wtorki, wszystkie p. st. k., 1) po Zielonych Świątkach, 2) po s. Janie Chrzc. czyli po d: 24 czerw. (6 lipca) 3) po Wniebowz. N. P. Marji, czyli po dniu 15[27] sierp. 4) na Opiekę Matki Boskiej, czyli dnia 1[13] października. (D. c. n.)

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ź E.

Londyn 15 lutego. W ciągu bieżącego tygodnia, dowozy wszelkich gatunków zboża dość były znaczne; kupcy jednak wstrzymywali się od zakupów, i ceny notowano tylko nominalne, jak w poniedziałek; a sprzedaż rzadko dokonywane po tych cenach zawierano. Tak samo rzecz się ma z mąką. Sprzedano trochę pszenicy Odeskiej ze statków po 33 szyl. kwarter. Londyńskie ceny przecięciowe: Pszenica po 41 sz. kw. (zł. 34 gr. 5 korzec), jęczmień 24 sz. (zł. 20 korzec), owies 17 sz. 1 pen. (zł. 14 korzec), żyto 26 sz. (zł. 21 gr. 20 kor.), groch 20 szyl. (zł. 24 gr. 5 korzec). Dowieziono z zagranicy w tym tygodniu: Pszenicy 11,870 kw., jęczmienia 8,730, owsa 10,510 kwar. mąki 3,510 fass. Licytacje publiczne na wełnę zaczęły się wczoraj, i kupców krajowych pełno na nie przybyło; wszystko co dotąd na sprzedaż wystawiono, szybko rozkupione zostało.

Wrocław 18 lutego. Dziś mieliśmy bardzo znaczne dowozy zboża, pomimo tego nie było chęci do kupna, co najbardziej uczuwać się dawał, względem pszenicy; doniesienia z zagranicy odejmują ochotę tutejszym przedsiębiorcom; ponieważ zaś obecny stan zasiewów ozimych do tej pory jest zadowalniający, i widoki nadal są pomyślne,

ceny jeszcze więcej spadać muszą, jeżeli ruch zbożowy ma się ożywić za otwarciem spławów i żeglugi rzecznej. Dziś płacono białą pszenicę po 48—54 srgr. szefel (zł. 19 gr. 20 do zł. 22 korzec), żółtą 47 do 52 srgr. za bardzo piękną polską żółtą pszenicę żądają 55 srgr. szefel, ale kupców po tej cenie ani widać. Żyto bez pokupu, choć go dotychczas mało na targ przychodzi; dawne ceny tutejsi konsumenci jeszcze chętnie płać; dziś płacono za ostatnie żyto 37½ srgr. szefel za doborowe 41—42 srgr., jęczmień dziś bez najmniejszego pokupu, średnie gatunki trzymają się jakotako, po 27—28½ srgr. za szefel. Owies nie bardzo poszukiwany, i trudno go zbyć po dotychczasowej cenie 22 24 srgr. za szefel. Groch do gotowania jest na sprzedaż po 39—45 srgr. Nasiona olejne, mianowicie rzepak, zimowy i letni bez pokupu. Zimowego sprzedano trochę po 82—85 srgr. za szefel, (zł. 32 do 34 korzec).

KURS GIEŁDY BERLIŃSKIEJ.

Dnia 18 lutego 1851 roku.		żądają	placą.
P A P I E R Y.			
Rossyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%	92	—	—
Rossyjsko-Angielska Pożyczka 5%	110¾	109 7/8	—
Polskie Obligacje Skarbu 4%	80	79	—
" Listy Zastawne	—	94 1/4	—
" Listy Zastawne nowe.	94¾	94 1/4	—
" Obligacje Udziałowe	145 1/4	—	—
" Obligacje 500 złotych.	82	81 1/2	—
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 zł. 5%	94¾	94	—
lit. B. 200 "	18¾	18	—

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 21 lutego 1851 roku.		ŻADAJA	DAJA
		R. sr. kop.	R. sr. kop.
1. WEXLE.			
Berlin 100 talarów	2 M.	94	95
Gdańsk 100 talarów	2 M.	94	65 — 94 — 50
Hamburg 300 h. m. k.	2 M.	144	—
Londyn 1 funt sterlin.	3 M.	6	36
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	99	50 — 99
Petersburg ditto.	1 M.	100	—
Paryż 300 franków	2 M.	76	80
Wiedeń 150 złr.	2 M.	75	60
Wrocław 100 talarów	2 M.	94	67 1/2
2. MONETY.			
Imperjały	—	—	5 — 16
Holender. dukaty nowe	—	—	—
ditto stare ważne	—	—	—
Frydrychsdory Pruskie	—	—	—
Rossyjskie assygnaty	—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.	—	—	—
3. PAPIERY.			
Oblig. Skarbowe za 100 rs.	—	—	—
" " " 4% rs.	82	93	—
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (?)	—	—	—
" " " nowe za 100	14	99	—
Obligacje udziałowe na 300 złp.	—	—	136
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B. na 200 złp.	—	—	77 — 35
Serje wylosow. lit. na — złp.	—	—	—
Dowody Kom. Certyf. Likw. złp. 100	3	60	3 — 45

Wartość kuponu kop. 9 3/4